

Preses relīze
Luksemburgā, 2019. gada 13. novembrī

Migrācijas pārvaldība Grieķijā un Itālijā: laiks rīkoties aktīvāk, lai novērstu neatbilstības, uzskata ES revidenti

Jaunajā Eiropas Revīzijas palātas (ERP) ziņojumā teikts, ka ES jārīkojas aktīvāk patvēruma, migrantu pārceļšanas un atgriešanas jomā, lai tās sniegtais atbalsts labāk sasniegtu mērķus. Ārkārtas pārceļšanas shēmu mērķi netika sasniegti, un tikai daļēji tika sasniegts to galvenais mērķis – mazināt spiedienu uz Grieķiju un Itāliju. Kaut arī bija uzlabojušās patvēruma lietu apstrādes spējas abās valstīs, lietu izskatīšanas laiks joprojām ir ilgs un neizskatīto pieteikumu skaits – liels; neatbilstīgo migrantu atgriešana joprojām ir neliela un problemātiska visā ES.

Pēdējos gados migrācija ES piedzīvoja vēl nebijušu līmeni, kas maksimumu sasniedza 2015. gadā un izraisīja patvēruma pieteikumu skaita pieaugumu, jo īpaši Grieķijā un Itālijā. Lai pārvarētu krīzi, ES izveidoja karstos punktus, ieviesa pagaidu pārceļšanas shēmas un palielināja finansējumu. Revidenti pārbaudīja, vai tika sasniegti ES atbalsta mērķi abām valstīm, vai pārceļšanas shēmas sasniedza mērķus un vai patvēruma un atgriešanas procedūras bija efektīvas un ātras.

“ES migrācijas pārvaldība Grieķijā un Itālijā bija būtiska, taču tās potenciāls netika pilnībā izmantots,” norādīja par šo ziņojumu atbildīgais Eiropas Revīzijas palātas loceklis Leo Brincat. “Ir laiks rīkoties aktīvāk, lai novērstu neatbilstības starp mērķiem un rezultātiem.”

Revidenti konstatēja, ka pārbaudītās **ES atbalsta darbības** apmierināja konstatētās vajadzības, bet lielākā daļa projektu mērķus pilnībā nerasniedza. Migrantu reģistrācija un pirkstu nospiedumu ņemšana ir ievērojami uzlabojusies, bet situācija Grieķijas **karstajos punktos** joprojām ir ļoti kritiska saistībā ar spējām un nepavadītu nepilngadīgo situāciju. ES Patvēruma atbalsta biroja (EASO) darbības joprojām apgrūtināja valstu ekspertu trūkums, savukārt ES Robežu un krasta apsardzes aģentūra (Frontex) faktiski bija izvietojusi vairāk darbinieku, nekā nepieciešams, Itālijas karstajos punktos, kuri bija tukši vai gandrīz tukši.

No sākotnējā mērķa pārceļt 160 000 migrantu ES valstis juridiski vienojās par 98 256 migrantu **pārceļšanu**. Tomēr tika pārceļti tikai 34 705 migranti (21 999 no Grieķijas un 12 706 no Itālijas). Revidenti uzskata, ka shēmas darbojās nepilnīgi galvenokārt tāpēc, ka pārceļšanai reģistrēja ļoti nelielu daļu potenciāli atbilstīgo migrantu, jo abu valstu iestādes sākotnēji nespēja noteikt visus potenciālos kandidātus un viņus sekmīgi novirzīt pārceļšanas pieteikuma iesniegšanai. Kad migranti bija reģistrēti pārceļšanai, pūliņi bija sekmīgāki. Tomēr revidenti konstatēja vairākas darbības nepilnības pārceļšanas procedūras īstenošanā.

Šī preses relīze sniedz kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto īpašo ziņojumu. Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Grieķijā palielinātas spējas **patvēruma** pieteikumu apstrādei joprojām nebija pietiekamas, lai novērstu pieaugošo neizskatīto lietu skaitu. 2016. gada ES un Turcijas paziņojumam bija būtiska ietekme uz ieradušos personu skaitu. Tomēr tā galvenais elements, proti, ātri īstenojamā robežprocedūra patvēruma pieteikumu izskatīšanai, netika īstenots pietiekami ātri: 2018. gadā no pieteikuma iesniegšanas līdz pirmās instances lēmumam dažu dienu vietā vidēji pagāja 215 dienas. Starp šo kavējumu noteicošajiem faktoriem bija, piemēram, tas, ka nepietika ārstu, kas veiktu neaizsargātības novērtējumus Grieķijas salās. Paātrināto un parasto procedūru īstenošanā situācija bija vēl sarežģītāka — interviju datumi ir noteikti tikai attiecīgi 2021. un 2023. gadā. Turklāt liels skaits negatīvo pirmās instances lēmumu virzās uz jau pārslogoto pārsūdzības posmu.

Itālijai pašlaik ir pietiekamas apstrādes spējas, lai tiktu galā ar strauji samazinājušos ieradušos personu un patvēruma pieteikumu skaitu pirmajā instancē, bet ne lai izskatītu lielu skaitu pārsūdzību. Bija nepieciešami vidēji vairāk nekā četri gadi, lai 2015. gadā iesniegts patvēruma pieteikums sasniegtu pēdējo pārsūdzības posmu. Revidenti brīdina, ka atbalsts tiesu iestādēm, visticamāk, būs Itālijas patvēruma sistēmas aktuālākā vajadzība.

Abās valstīs un ES kopumā faktiski atgriezto migrantu skaits ir daudz mazāks par pieņemto **atgriešanas** lēmumu skaitu. Galvenie iemesli ir ieilgušie patvēruma procesi, integrētu atgriešanas pārvaldības sistēmu trūkums, atgriešanas lēmumu savstarpējas atzīšanas vai sistemātiskas reģistrācijas trūkums, aizturēšanas centru nepietiekamas spējas, sarežģīta sadarbība ar migrantu izcelsmes valsti vai vienkārši migrantu bēgulošana pēc tam, kad pieņemts atgriešanas lēmums.

Revidenti sniedza Eiropas Komisijai un abām aģentūrām ieteikumus:

- izmantot gūto pieredzi un ņemt to vērā, izstrādājot brīvprātīgas pārceļšanas mehānismus nākotnē;
- stiprināt ārkārtas palīdzības, patvēruma sistēmu un atgriešanas procedūru pārvaldību;
- uzlabot *EASO* atbalstu patvēruma procedūrām un pielāgot *Frontex* atbalstu atgriešanas darbībām un ekspertu norīkošanu.

Piezīmes izdevējiem

ES piešķīra 703 miljonus EUR ārkārtas finansējumam Grieķijai un 122 miljonus EUR Itālijai līdz 2019. gadam no Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda (*AMIF* ĀP); šīs summas papildināja attiecīgi 328 miljonus EUR un 394 miljonus EUR, kas tām bija piešķirti saskaņā ar *AMIF* valsts programmām 2014.–2020. gadam.

Pagaidu pārceļšanas obligātās shēmas ar diviem Padomes lēmumiem tika ieviestas 2015. gada septembrī un tika īstenotas no 2015. gada 24. marta līdz 2017. gada 26. septembrim. Šajā attiecināmības periodā pārceltie migranti veidoja aptuveni 4 % no visiem patvēruma meklētājiem Itālijā un aptuveni 22 % no patvēruma meklētājiem Grieķijā. Apvienotā Karaliste un Dānija izmantoja savas atteikšanās iespējas, un Ungārija un Polija nepārcēla nevienu migrantu. Līdz šim nav panākta vienošanās par pastāvīgu pārceļšanas sistēmu. To trešo valstu valstspiederīgo atgriešanas rādītājs, kuriem bija jāatstāj Eiropas Savienība, 2018. gadā bija aptuveni 40 % un Grieķijā un Itālijā – aptuveni 20 %. Atgriešanas rādītāji uz valstīm ārpus Eiropas bija vēl zemāki.

Īpašais ziņojums Nr. 24/2019 “Patvērums, migrantu pārceļšana un atgriešana: laiks rīkoties aktīvāk, lai novērstu neatbilstības starp mērķiem un rezultātiem” ir pieejams ERP tīmekļa vietnē (eca.europa.eu) ES 23 valodās. 2017. gadā revidenti publicēja [ziņojumu](#) par migrācijas karstajiem punktiem Grieķijā un Itālijā.

Saziņa ar presi:

Damijan Fišer – E-pasts: damijan.fiser@eca.europa.eu

Tālr.: (+352) 4398 45410 Mob. tālr.: (+352) 621 55 22 24